

VERSLAG VAN DE JAARVERGADERING

te Vijlen op zondag 9 juni 1968

Aanwezig de dames Chambille, Essens, Hemsing-Hooge, Minis-van de Geyn, Montagne-Jönsson, Schatorjé, Sniekers-Doelle, Wiertz-Hoessels, Willernse-Widdershoven en Wijenberg, benevens de heren van Boven, Coonen, Dijkstra, Heerkens Thyssen, Janssen, Kruytzer, Montagne, van Noorden, Sniekers, Sterken en Wassenberg.

De heren Kerkhoven en van Nieuwenhoven zonden bericht van verhindering.

In zijn welkomstwoord benadrukt de voorzitter, dat deze vergadering een bezinning moet zijn op ons werk in het Genootschap. Wij moeten ons bestaansrecht waarmaken. Prof. van Boven wil graag de contacten uitbreiden, om samen met anderen ons te verdiepen in de biologie van onze omgeving. Willen wij vooruitgaan, dan moeten er meer leden komen, speciaal jeugdeden.

Hierna volgt het jaarverslag van de secretaris:

In het afgelopen jaar steeg het ledental van 681 tot 685. Van deze leden zijn er 229 woonachtig in Maastricht of naaste omgeving.

Voor de maandvergaderingen in Maastricht bestond in de periode 1967-1968 veel belangstelling, zowel voor de georganiseerde avonden als voor de bijeenkomsten waar geen speciaal onderwerp besproken werd. In het voorjaar werd een tweetal uitstekend voorbereide excursies gehouden, een geologische onder leiding van Dr. Montagne en de heer P. J. Felder en een botanische o.l.v. Dr. Dijkstra. Ook hiervoor bleek bij de leden bijzonder veel animo te bestaan.

Tijdens de bestuursvergadering van 15 sept. legde Dr. Kruytzer de voorzittersfunctie neer. Hij werd opgevolgd door Prof. Dr. J. van Boven. Op de bestuursvergadering van 1 dec. werd Dr. van Nieuwenhoven tot vice-voorzitter benoemd en mevr. L. Wiertz-Hoessels tot secretaris.

Het genootschap betreurt het overlijden van een zesttal leden, te weten:

Dr. P. Kruizinga, Oosterbeek; de heer P. G. A. Smeets, oud Dir. Gem. H.B.S., te Maastricht; Dr. H. J. van Wersch, te Heerlen; Mevr. E.

Moubis-Bolsius te Maastricht; Prof. Dr. L. M. van Nieuwenhoven S. J., te Nijmegen en de heer L. E. M. J. H. Geradts te Posterholt.

Gedurende dit jaar heeft het bestuur zich o.m. bezig gehouden met de voorbereiding van de statutenwijziging. Hopelijk kunnen deze statuten in september ter goedkeuring aan de leden worden voorgelegd.

Het bezoek aan de maandvergaderingen in Heerlen was bevredigend.

Van de „Vrienden der Natuur” uit Weert worden regelmatig kennisgevingen en stencils ontvangen omtrent vergaderingen en excursies. Ook van onze zustervereniging uit Hasselt, „Natura-Limburg”, worden geregeld convocaties voor bijeenkomsten ontvangen. Van de natuurhistorische werkgroep „Pepijnsland” uit Echt werden ons eveneens verslagen toegezonden. Ook dit jaar werden met de regelmaat van de klok excursies door het I.V.N. georganiseerd in samenwerking met het Natuurhistorisch Genootschap.

De festiviteiten ter ere van het 50-jarig jubileum van het Natuurhistorisch Museum op 10 juni werden door het bestuur en de leden van ons genootschap uiteraard in groten getale bijgewoond.

In september vertegenwoordigden Prof. van Boven en Dr. van Nieuwenhoven het Natuurhistorisch Genootschap bij het afscheid van Baron Michiels van Kessenich als burgemeester van Maastricht. Kort daarna waren de voorzitter en vice-voorzitter aanwezig bij de installatie van de nieuwe burgemeester Mr. A. Baeten.

Op 7 oktober woonden Dr. Kruytzer, mevrouw Minis-van de Geyn en Dr. van Nieuwenhoven de plechtige onthulling bij van het Thijssemonument in het plantsoen van het Rijksarchief te Maastricht. Prof. van Boven vertegenwoordigde op 17 mei het Natuurhistorisch Genootschap bij het afscheid van Prof. Dr. H. Engel, hoogleraar in de Systematische en Geografische Dierkunde aan de Universiteit van Amsterdam.

Graag zou ik van deze gelegenheid gebruik willen maken om mijn oprechte dank te betuigen aan de heer Genemans, administrateur van het Natuurhistorisch Museum, voor de vele hulp en adviezen die ik in dit jaar van hem mocht ontvangen.

Vervolgens brengt de penningmeester zijn verslag uit over het jaar 1967:

De drukkosten van het Maandblad waren f 1300,— hoger dan in 1966, die van de overdrukken f 1200,— hoger. Een extra uitgave was de vertaal- en correctiekosten van artikelen in de Engelse taal ten bedrage van f 700,—. De overige uitgaven bleven ongeveer gelijk.

De opbrengst der contributies was f 600,— hoger dan in 1966, de bijdragen van begunstigers f 500,— lager. De oorzaak van dit laatste is dat de Gezamenlijke Steenkoolmijnen in Limburg, waarvan in 1966 nog f 500,— werd ontvangen over de jaren 1965 en 1966, hun bijdrage gestaakt hebben.

De gemeente Heer droeg weer f 150,— bij.

De opbrengst van de verkoop van boeken en tijdschriften was f 200,— hoger dan in 1966.

Evenals in 1966 gaf de provincie Limburg een bijdrage van f 9000,—, terwijl de gemeente Maastricht bijdroeg in de kosten van ruilverkeer en wetenschappelijke uitgave met een bedrag van f 7500,—.

In 1967 waren de uitgaven overigens belangrijk lager dan in voorafgaande jaren, omdat Publ. XVII, 1967 eerst begin 1968 uitkwam. Zodoende kon het saldo per 31 december 1967 f 6000,— hoger liggen dan op 1 januari. In 1968 echter zal dit batig saldo hard nodig zijn om een gedeelte van de publicatiekosten van dat jaar te kunnen dekken. Met behulp van de steun van de provincie Limburg en de gemeente Maastricht zal het hopelijk lukken een tekort te voorkomen.

De voorzitter geeft dan het woord aan de kascommissie. De heer Heerkens Thijssen leest het volgend schrijven van notaris Kerkhoven voor:

„Als lid van de kascommissie 1967/1968 heb ik de eer u bij deze mede te delen, dat op vrijdag 10 mei jongstleden in de namiddag door de heer Heerkens Thijssen — mijn medelid der kascommissie — en door ondergetekende ten huize van de penningmeester, de heer Wassenberg, diens administratie en kas en kasbescheiden volledig zijn nagegaan en onderzocht; er zijn steekproeven genomen met de bescheiden van ontvangsten en uitgaven; de cijfers van de boekhouding zijn opgeteld, na vergelijking met de bescheiden, en de bedragen van de kasmiddelen

als contanten, giro en bank klopten volkomen met de cijfers; alles was met accuraatheid opgesteld en verwerkt.”

De penningmeester wordt onder dankzegging gedechargeerd. Hierna wordt de kascommissie 1968 benoemd, bestaande uit mejuffrouw M. Chambille uit Maastricht en de heer V. Snickers uit Heerlen.

Het woord is dan aan mevrouw Minis-van de Geyn, die haar verslag als **hoofdredacteur** van het Maandblad uitbrengt.

De inhoud van de afgelopen jaargang van het maandblad vertoont duidelijk minder specialistische werken dan in vorige jaren het geval was. De hoofdredactie wil dit genre artikelen liever reserveren voor de Publicaties, die dan meerdere malen per jaar zouden kunnen verschijnen; op de redactievergaderingen bleek overigens dat dit standpunt niet door alle redactieleden gedeeld wordt. Er werd een nieuwe rubriek „limburgensia” geopend, waarin juist verschenen publicaties over onze provincie zullen worden vermeld.

Doelbewust werd een ruimere plaats ingeruimd aan de acta en gesta van het Natuurhistorisch Museum: verslag van de jubileumvergadering, een ingekort jaarverslag, beschrijvingen van de collecties Boersema en die van Br. Arnoud.

Vermoedelijk is het nog nooit voorgekomen dat aan een onzer leden nog tijdens zijn leven een heel maandbladnummer gewijd werd; het demonstreert eens te meer de verdiensten van de heer Kruytzer.

Eindelijk kon in augustus 1967 de reeds in 1961 op de jaarvergadering te Sittard geuite wens om, in navolging van het jubileumnummer, elk jaar een „limburgnummer” te laten verschijnen, verwezenlijkt worden; no. 7/8, was gewijd aan de ontluistering van de Brunssummerheide en werd uitgegeven door ons Genootschap (redactie dr. P. J. van Nieuwenhoven) in samenwerking met het Limburgs Landschap en het I.V.N., district Limburg.

De serie artikelen van Dr. S. J. Dijkstra over de voedselopname bij merkwaardige planten trok veel belangstelling.

Blijkens een opiniepeiling staan, wat de aandacht der lezers betreft, de verslagen van de

vergaderingen het hoogst genoteerd; daarom verheugt het de redactie dat ook uit andere plaatsen van onze provincie steeds meer berichten en verslagen binnen komen, die ons maandblad tot een medium van gedachtenwisseling maken.

Januari 1968 verscheen deel XVII, 1967, van de Publicaties van het Natuurhistorisch Genootschap. Het ligt in de bedoeling in 1968 met 2 afleveringen van deel XVIII uit te komen.

Het redactionele verslag geeft aanleiding tot een levendige discussie. De voorzitter geeft uiting aan zijn vreugde, dat het maandblad veel prettiger leesbaar is geworden, nu de meer specifieke onderwerpen in de vorm van aparte publicaties worden uitgegeven.

Het volgende punt van de agenda is het aftreden van twee bestuursleden, te weten de heer H. de Haan en Dr. P. J. van Nieuwenhoven. Beiden worden bij acclamatie herkozen. De door het bestuur voorgestelde toe te voegen leden, de heer J. A. M. Heerkens Thijssen en de heer H. Gilissen, worden eveneens bij acclamatie gekozen.

Dr. Kruytzer attendeert de vergadering op het feit, dat de heer R. Geurts uit Echt 50 jaar lid is van het Natuurhistorisch Genootschap. Men zal het gouden lid telegrafisch de hartelijkste gelukwensen doen toekomen.

Moge hem nog vele jaren van grote aktiviteit beschoren zijn.

Dr. Montagne entameert het stimuleren van de activiteiten van de gelieerde „Vrienden der Natuur” b.v. in Echt, Tegelen, Weert etc. De afdeling Heerlen krijgt een compliment voor zijn activiteiten en het per kerende post toezenden van de verslagen! De voorzitter zou graag zien dat in heel Limburg op soortgelijke wijze werd gewerkt.

Reeds naar aanleiding van het verslag van de hoofdredacteur vroeg de heer van Noorden naar de mogelijkheid nieuwe onderwerpen in de belangstellingssfeer op te nemen. Voorzitter is alleszins voor, maar is van mening, dat de aandacht voor deze „verwaarloosde gebieden” van de kant van de leden moet komen. Dr. Montagne komt hier nu op terug. Hij zou graag zien, dat er bij de jeugleden kleine werkgroepjes gevormd werden, die elk een bepaald facet uit de ons omringende natuur zouden bestuderen. Hun vorderingen zouden in het maandblad in het kort gepubliceerd kunnen worden. De medewerkers van het museum zullen graag iedereen zoveel mogelijk voorthelpen. Ook oudere leden van het genootschap zouden hierbij kunnen adviseren. Voorzitter zegt, dat het nieuwe bestuurslid, de heer Gilissen, speciaal voor een dergelijke functie is aangetrokken. Het ligt in de bedoeling, dat hij de jeugdige leden zal coachen.

Het bestuur hoopt in hem een goed organisator aangetrokken te hebben, die bij de jeugd veel enthousiasme weet los te slaan.

Naar de reacties van de toehoorders te oordelen, geeft Dr. Diemont een boeiende uiteenzetting ten beste.
foto Dr. P. J. van Nieuwenhoven.

Prof. van Boven maakt van de gelegenheid gebruik om de directeur van het Museum te bedanken voor de goede samenwerking.

De heer **Sterken** vestigt de aandacht nog eens op de niet te onderschatten betekenis van Rector Jos. Cremers voor het Natuurhistorisch Genootschap en het Museum. Voorzitter antwoordt, dat het bestuur reeds in gedachten heeft in 1973 een „Cremers-jaar” te organiseren; het zal dan 100 jaar geleden zijn dat Rector Cremers geboren werd.

Mej. Chambille vraagt, of het niet mogelijk is een excursie te houden naar een weinig bekend gebied, b.v. de Voerstreek. Voorzitter is het hier van harte mee eens, al vindt hij dit gebied momenteel niet opportuun in verband met de huidige politieke situatie.

Mej. Wijenberg vraagt, of het niet mogelijk is de nieuwe leden bij hun entree een foldertje te overhandigen, waarin zij kunnen lezen welke mogelijkheden het lidmaatschap van het Natuurhistorisch Genootschap hen zoal biedt. De vergadering kan hier volledig mee instemmen.

Tegen half één sluit de voorzitter de vergadering, onder dankzegging aan de diverse functionarissen voor het vele werk dat zij in de loop van het jaar voor het genootschap verricht hebben en aan alle aanwezigen voor hun belangstelling.

Na afloop van de jaarvergadering geeft Dr. Diemont aan de hand van enkele gekleurde bodem- en plantensociologische kaarten een korte beschouwing over de voorkeur die een gegeven bosgezelschap — in zijn oecologische constellatie — heeft voor een bepaald bodemtype.

Een zonnige plek in het bos blijkt erg geschikt voor het geven van nadere tekst en uitleg.
foto Dr. P. J. van Nieuwenhoven.

Nadat de inwendige mens gesterkt was, werd om 2 uur gestart met een wandeling door de Vijlenerbossen, onder de voortreffelijke leiding van **Dr. Ir. W. H. Diemont**. Voor menig een was het een openbaring om op zo instructieve wijze het verband tussen bodemgesteldheid en de diverse genres eikenberken- en eikenhaagbeukenbosgezelschappen gedemonstreerd te

zien. De wens die de voorzitter in zijn dankwoord aan de heer Diemont uitsprak om hierover eens in het maandblad — of op minder summiere wijze in de Publicaties van het Natuurhistorisch Genootschap — te publiceren werd door alle deelnemers aan de instructieve excursie met een hartelijk en welgemeend applaus onderstreept.